

FJALLSKILAREGLUGERÐ

fyrir Norður-Píngeyjarsýslu austan Jökulsár.

I. KAFLI

Um stjórn fjallskilamála.

1. gr.

Norður-Píngeyjarsýsla austan Jökulsár skiptist í tvö fjallskilafélög þannig: Á milli Jökulsár og Hafralónsár sé eitt fjallskilafélag og annað fjallskilafélag sé austan Hafralónsár að takmörkum Norður-Múlasýslu. Hvort fjallskilafélag skiptist í deildir eftir hreppum. Hreppum má og skipta í deildir, ef viðkomandi hreppsnefnd telur þess þörf og sýslunefnd samþykkir.

2. gr.

Sýslunefnd hefur yfirstjórn allra fjallskilamála samkv. gildandi sveitarstjórnarlögum, en hreppsnefnd annast stjórn og framkvæmd þeirra hver í sínum hreppi.

3. gr.

Hver hreppsnefnd skal skipa einn mann til að hafa á hendi stjórn og umsjón fjallskilamála hreppsins og nefnist hann fjallskilastjóri.

4. gr.

Hver hreppsnefnd, eða fjallskilastjóri fyrir hennar hönd, haldi sérstaka fjallskilabók, staðfesta af oddvita sýslunefndar. Í þá bók skal skrá allt, er viðkemur fjallskilamálum hreppsins. Fjallskilastjóri skal hafa þóknun fyrir störf sín eftir ákvörðun hreppsnefndar.

5. gr.

Hver hreppur skal hafa sérstakan fjallskilasjóð og renna í hann allar tekjur og úr honum greiðast öll gjöld, er af fjallskilum stafa.

Hreppsnefndaroddvitar annast reikningsfærslu fjallskilasjóðs, innheimtur og gjöld. — Reikningar sjóðanna skulu fylgja sveitarsjóðsreikningum til endurskoðunar og úrskurðar.

II. KAFLI

Um afrétti, heimalönd og upprekstur.

6. gr.

Allt land skiptist í afrétti og heimalönd. Það skulu vera afréttir, sem að fornu hafa verið. Sýslunefnd getur þó tekið upp nýja afrétti eftir tillögum hreppsnefndar og með samþykki landeiganda.

7. gr.

Hver hreppsnefnd skal semja skrá um landamerki afréttarlanda hreppsins og skal hún innfærð í fjallskilabókina.

Skrár þessar skulu sendar sýslunefnd og sér hún um að þær séu innfærðar í afréttabók, er tilgreinir gangnasvæðin innan fjallskilaumdæmisins.

8. gr.

Hreppsnefndir gangast fyrir því hver í sínum hreppi að gerð sé sveitarsamþykkt um hvort nota skuli heimalönd til uppreksturs fyrir sauðfé. Skal í þeirri samþykkt skýrt tekið fram hver þau heimalönd séu og tala þess fjár, sem í þau má

reka. Enginn má leyfa öðrum upprekstur í heimaland sitt nema það sé heimilað í gildandi sveitarsamþykkt, samþykktri af sýslunefnd. **61**

15. apríl

Heimalönd þau, sem heimilt er að nota til uppreksturs, skal skoða sem afrétt, að því er göngur snertir, enda séu þau notuð á þann hátt af fleirum en landeiganda sjálfum.

Nú rekur maður fé sitt í annars manns heimaland í heimildarleysi og skal þá eigandi eða umráðamaður landsins tafarlaust tilkynna það fjallskilastjóra, er sér um samdægurs að féð sé rekið til afréttar á kostnað fjáreiganda. — Verði ágreiningur milli fjallskilastjóra og fjáreiganda um gjald fyrir slíkan rekstur, má vísa ágreiningnum til sýslunefndar til úrskurðar.

9. gr.

Allt sauðfé nema kvíaaer, sem nytkaðar eru, skal reka á afrétt svo tímanlega að vori, sem árferði og aðrar kringumstæður leyfa.

Reka skal á miðjan afrétt, nema heiðareigandi eða hreppsnefnd hafi leyft annað.

10. gr.

Skylt er hreppsnefnd, ef hlutaðeigendur krefjast, að gera samþykkt um, hve margt sauðfé má reka á hvern afrétt, sem heyrir undir hennar stjórn. Sé eigandi afréttar óánægður með ákvörðun hreppsnefndar, getur hann skotið máli sínu til sýslunefndar til fullnaðarúrskurðar.

11. gr.

Nú eiga tveir menn eða fleiri afrétt saman og skiptist þá afréttartollur milli þeirra eftir tiltölu hvers í afrétt, þótt einn leyfi upprekstur frekar en aðrir.

12. gr.

Heimilt er umráðamanni lands, sem verður fyrir ágangi af afréttarfé að sumrinu, að gera umkvörtun um það til viðkomandi fjallskilastjóra. Sjái fjallskilastjóri að umkvörtunin sé á rökum byggð, skal hann láta reka fénaðinn á afrétt ekki síðar en tveimur sólarhringum eftir að umkvörtunin var gerð, nema öðruvísi umsejnist við þann, er fyrir átroðningi varð. Kostnaður við slíka rekstra greiðist úr fjallskilasjóði.

Enginn má reka fénað þann, er úr afrétt gengur að sumrinu, til sveitar eða á nágretta.

III. KAFLI

Um fjárréttir.

13. gr.

Fjárréttir skiptast í aðalréttir og aukaréttir. Ákveður sýslunefnd eftir tillögum hreppsnefnda hverjar séu aðalréttir, en hreppsnefndir ákveða hverjar séu aukaréttir. Aðalréttir eru: í Fjallahreppi Grundarhólsrétt, í Öxarfjarðarhreppi Tungurétt, í Presthólahreppi Katastaðarétt og Blikalónsrétt, í Svalbarðshreppi Garðsrétt og Laxárdalsrétt og í Sauðaneshreppi Hallgilsstaðarétt. Hreppsnefnd semur við landeiganda aðalréttar um þóknun fyrir átroðning er af réttum stafar.

Skrá um allar fjárréttir í hreppnum semur hreppsnefnd. Skal þar tekið fram hvaða afrétti og heimalönd skal ganga til hveðrar réttar. Skrá þessa skal færa í fjallskilabók hreppsins.

14. gr.

Skylt er hverjum hreppi að viðhalda aðalréttum og byggja að nýju þegar þörf krefur. Kostnaður við byggingu og viðhald aðalréttar — almennings og dílka —

61 greiðist úr fjallskilasjóði. Fjallskilastjóri hefur umsjón með byggingu og viðhaldi 15. apríl aðalréttá.

Kostnaður af byggingu og viðhaldi aukaréttá greiðist að $\frac{2}{3}$ úr fjallskilasjóði og að $\frac{1}{3}$ af þeim fjáreigendum, sem mest not hafa af réttinni.

Landeigandi aukaréttá skal hafa umsjón með byggingu og viðhaldi réttanna.

15. gr.

Við hverja aðalrétt skal vera ómerkingadilkur, svo og dilkur fyrir sjúkt fé. Einnig skal hreppsnefnd sjá um að við hverja aðalrétt séu nægilega margir dilkar fyrir fé úr öðrum hreppum. Auk þess skal við hverja aðalrétt vera nægilega viðlent, fjárhelt geymslupláss, svo hægt sé að geyma þar réttarsafnið yfir nótt.

16. gr.

Þar, sem afréttir eru viðlendir og hreppsþúum þykir þörf á, skal byggja gangnamannakofa á hentugum stöðum, svo gangnamenn geti notið þar skjóls fyrir sig og hesta sína þegar þörf krefur. Fjallskilastjóri sér um byggingu og viðhald gangnakofa. Kostnaður greiðist úr fjallskilasjóði.

IV. KAFLI

Um vorsmölun.

17. gr.

Allir þeir, sem jörð hafa til ábúðar, eru skyldir að smala heimalönd sín á vorin eftir því sem hreppsnefnd ákveður.

18. gr.

Hreppsnefndum er heimilt að fyrirskipa göngur á afrétti sem ekki er gengin með heimalandi í vorsmölun á þeim tíma, er búast má við að vorhret séu um garð gengin og ær orðnar rýjandi. Þegar fé er rekið í aðhald á afrétti og rúíð þar, er hreppsnefnd heimilt að reikna gjald fyrir rúning fjár og mörkun lamba, enda sé ull af hinu rúna fé flutt til byggða og eiganda gert aðvart.

Kostnaður við vorgöngur greiðist úr fjallskilasjóði, enda renni þangað tekjur af mörkun og rúningi.

V. KAFLI

Um haustgöngur og réttun.

19. gr.

Hver fjáreigandi, sem á sauðfé á afrétt, er skyldur að gera fjallskil á þann hátt og á þeim tíma er hreppsnefnd ákveður.

Þeir fjáreigendur, sem hafa einhvern hluta fjár síns í fjárhöldum girðingum yfir sumarið, skulu aðeins greiða hálfan fjallskilakostnað af þeim fénaði, móts við aðra fjáreigendur hreppsins. En þeir sem reka fé sitt á annarra hreppa afrétti greiði $\frac{3}{4}$ fjallskilakostnaðar.

Skyldur er hver bóndi að inna af hendi fjallskil fyrir heimamenn sína og aðra er hjá honum eiga fjallskyldan fénað, gegn endurgjaldi frá hlutaðeigandi fjáreiganda.

20. gr.

Skyllt er hverjum fjáreiganda að gefa hreppsnefnd skýrslu um fjártölu á afrétt á þeim tíma er hún ákveður. Hreppsnefnd er skyllt að semja skýrslu um fjártölu þeirra hreppsþúa, er rekið hafa fé á utansveitarafrétti og senda hlutaðeigandi hreppsnefnd eigi síðar en mánuði fyrir fyrstu göngur.

Hreppsnefnd skal jafna öllum fjallskilakostnaði á fjártölu hreppsbúa og annarra þeirra, er afrétt hreppsins nota, með ákveðinni auratölu á kind og nefnist sú fjársöfnun fjallskilasjóður. Úr þeim sjóði skal greiða gangnakostnað og annað, er fjallskil varða, sbr. 14.—16. gr. 61
15. apríl

21. gr.

Hreppsnefnd skal skipta afrétti þeim, sem hún á yfir að ráða, í leitarsvæði og kveða á um hve marga menn þurfi í hverja leit, og svo til annarra fjárrétta, sem sækja þarf fé að. Skrá um þetta skal færa í fjallskilabók hreppsins.

22. gr.

Þar, sem utansveitarfé gengur árlega á afrétti einnar sveitar, án þess að þangað sé rekið, skal sú eða þær sveitir, sem féð eiga, leggja til fjallskila að einhverju leyti þar, sem féð gengur, sé þess krafizt. Komi hreppsnefndir sér ekki saman um kostnað af þessu, má skjóta ágreiningnum til úrskurðar sýslunefndar.

23. gr.

Hverjum fjáreiganda er skylt að inna af hendi þau fjallskil, sem á hann hafa verið lögð, á þeim tíma og með þeim hætti, sem hreppsnefnd hefur ákveðið. En heimilt er honum að bera upp við hreppsnefndina aðfinningar um hvernig fjallskilum er jafnað á hann og aðra. Náist ekki samkomulag milli hreppsnefndar og fjáreiganda, má skjóta ágreiningnum til úrskurðar sýslunefndar.

Enginn sá, sem fjallskil eru lögð á, getur komizt hjá að inna þau af hendi þótt hann hafi kært yfir þeim og lagt það mál til úrskurðar.

24. gr.

Nú vanrækir fjáreigandi að framkvæma þau gangnaskil, sem honum hafa verið gerð eða leggur ógildan mann til fjallskila, þá er það gangnarof og varðar sektum. Rétt er gangnaforingja eða fjallskilastjóra að fá mann til að gera gangnaskil í stað þess er gangnarof gerði, á hans kostnað. Auk þess greiði hann sekt til fjallskilasjóðs, er göngunum nemur.

25. gr.

Hæfan gangnamann skal álíta þann, sem gangnaforingi og minnst helmingur gangnamanna tekur gildan. Nú hefur fjáreigandi engan hæfan gangnamann og getur ekki útvegað hann, skal hann þá tilkynna það fjallskilastjóra skriflega minnst 6 dögum áður en gangnaskilin eiga að framkvæmast, en fjallskilastjóri útvegar mann og annað, sem með þarf — hest, fæði o. s. frv. — og borgar þá fjáreigandi sektalaust allan þann kostnað, sem af fjallskilunum leiðir, án tillits til mats á þeim.

26. gr.

Hreppsnefnd skipar einn kunnugan og gæfinn mann sem gangnaforingja fyrir hvert leitarsvæði. Gangnaforingi skipar fyrir um tilhögun gangna og hefur alla stjórn á þeim. Hann sér um, að safnið sé rekið með reglu og gætni, og kveður menn til að gæta þess, þar til það er komið í rétt eða náttuga.

Hver gangnamaður er skyldur til að hlýða sínum gangnaforingja. Öll óhlýðni við skipunum hans varða sektum.

27. gr.

Gangnaforingi skal annast um að farið sé svo vel með féð sem unnt er. Nú koma fyrir kindur, sem ekki er unnt að koma lifandi til rétta og ekki er þreytu um að kenna, skal þá slátra þeim, taka úr þeim innfyli, en flytja að öðru leyti til byggða, ef þess er kostur.

61 Fjallskilastjóra skal tilkynnt, ef gangnamenn hafa orðið að skilja eftir þreyttar kindur og ógangfærar, svo og kindur sem lógað hefur verið í göngunum, en ekki hægt að flytja til byggða, og skal hann í samráði við eiganda eða eigendur ráðstafa þeim svo fljótt sem unnt er. Fjallskilasjóður greiðir kostnað sem af því leiðir að $\frac{1}{3}$.

28. gr.

Hreppsnefnd skal birta með umburðarbréfi (gangnaseðli), er berist sem þingboð um hreppinn hæfilegum tíma áður en fjallskil byrja, hvað hver fjáreigandi á að leggja til fjallskila á því hausti. Þar skal tekið fram: Fjártala á afrétt, kostnaður á kind, hverjir séu gangnaforingjar, hvenær rétta skal á aðalréttum, hver sé réttarstjóri og annað það, er fjáreigendur og gangnamenn varðar.

29. gr.

Það skal vera aðalregla að gera þrenn fjallskil hvert haust, þó er hreppsnefnd heimilt að fyrirskipa fjórðu göngur, ef fjallskilastjóri eða 10 bændur óska þess skriflega.

Nú kemur óveður þegar gangnamenn eru af stað komnir og göngur byrjaðar, svo þær verða að litlu eða engu gagni, er þá undir hlutaðeigandi hreppsnefnd komið hvort hún telur að nokkrar göngur hafi verið gerðar.

30. gr.

Fjallskilum skal haga þannig, að réttardagar fyrstu fjallskila sé 21. september,
— — — annarra — — 28. september,
— — — þriðju — — 5. október.

Heimilt er þó hreppsnefndum á fjallskilasvæðinu, með samþykki sýslumanns, að breyta um réttardaga ef nauðsyn krefur.

31. gr.

Við hverja aðalrétt skal hreppsnefnd skipa duglegan réttarstjóra. Skal réttarstjóri kominn til réttar í tæka tíð hvern réttardag. Hann skipar fyrir um hvernig drætti skal hagað og heldur mönnum til starfa. Hann bannar stranglega alla óreglu, er veldur töfum við dráttarstörfin. Sýni nokkur í réttinni óhlýðni gegn skipunum hans, varðar það sektum sem fyrir gangnarof.

32. gr.

Réttarstjóri skal láta taka allar sjúkar og grunsamlegar kindur úr safninu eða réttinni strax og þeirra verður vart og einangra þær. Hann skal og annast um að ómörkuð lömb séu hirt á réttinni og dregin í dilk, svo fjáreigendum gefist kostur á að láta lambsmæður helga sér þau.

Enginn má helga sér marklausa kind eftir fjárbragði og enginn má taka ómarkað lamb af réttinni, nema með samþykki réttarstjóra.

Réttarstjóri skal að loknum drætti afhenda hreppstjóra eða umboðsmanni hans alla ómerkinga og aðrar kindur, sem ekki finnast eigendur að, svo og sjúkt fé og það fé, sem samkvæmt fyrirmælum sauðfjársjúkdómanefndar ekki má reka heim til sín.

33. gr.

Réttarstjóri skal skipa markglöggan og áreiðanlegan mann til að rannsaka fé utansveitarmanna, áður en það er rekið af réttinni, til að koma í veg fyrir misdrátt.

VI. KAFLI

Um hreinsun heimalanda.

61

15. apríl

34. gr.

Þar, sem ekki hagar svo til að gangnamenn hljóta að ganga heimalönd um leið og fjallskil eru gerð, skal hver bóndi skyldur að hreinsa heimalönd sín um leið og fjallskil eru gerð. Hreppsnefnd skipar fyrir um rekstur þess fjár til rétta, sem kemur fyrir í heimalöndum eða sér um réttun þess sé það réttað í aukaréttum.

Heimilt er hreppsnefnd að skipa fyrir um hreinsun heimalanda á hausti, eftir að fjallskilum er lokið, ef henni þykir nauðsyn til bera.

35. gr.

Nú liggja lönd beggja eða fleiri hreppa saman og skulu hlutaðeigandi hreppsnefndir þá gera samþykkt um hvernig hreinsun skal haga á því svæði, er lönd hreppanna ná saman. Sama gildir um smölun til rúnings.

Óhlýðni gegn skipun hreppsnefnda um hreinsun heimalanda varðar sektum.

36. gr.

Hreppsnefnd skal setja ákveðnar reglur um rekstur þess fjár, sem ganga á í bæjarrekstrum milli gangna og eftir að fjallskilum er lokið. Skal þess jafnan gætt að féð sé rekið beztu og beinustu leið.

Hreppsnefndir skulu gera samþykktir um hvernig rekstrum skal haga milli hreppa eftir að fjallskilum er lokið.

37. gr.

Ávallt skal rétta fyrr á heimaréttum og aukaréttum en aðalrétt. Skal allt úrtíningsfé, vafafé og ómerkingar, er lambsmæður ekki hafa helgað sér þar, rekið til aðalréttar og dregið þar upp.

VII. KAFLI

Um óskilafé.

38. gr.

Kalineyrt og eyrnalaust fé og fé með mörkum, sem eigi verður úr lesið eða finnst í markaskrá, svo og ómerkingar, sem lambsmæður ekki hafa helgað sér á heimaréttum eða aukaréttum, skal rekið til aðalréttar í öllum göngum. Skal réttarstjóri sjá um að slíkt fé sé dregið í dilka sér og fjáreigendum leyft að leiða ær til ómerkinga til að reyna að sanna eignarrétt sinn á þeim. Fjárbragð eitt má aldrei skera úr um eignarrétt. Ómerkingar þeir, sem engin ær helgar sér í lok hverrar réttar, er eign viðkomandi hrepps.

39. gr.

Allar aðrar óskilakindur, sem ekki tekst að finna eigendur að, svo og það óskilafé, er fyrir kann að koma á hausti eða vetri eftir að fjallskilum er lokið, skal afhent hreppstjóra, en hann sér um að því sé komið í verð, eftir því sem unnt er. Að loknum haustgöngum og smölunum skulu hreppstjórar senda skýrslu um hið selda eða lógaða fé í alla hreppa fjallskilaumdæmisins, svo mönnum gefist kostur á að reyna að sanna eignarrétt sinn á hinu selda fé.

40. gr.

Til þess að geta sannað eignarrétt sinn á sauðfé, skal viðkomandi hafa lögheimili og auglýst mark.

Gefi tveir eða fleiri sig fram sem eigendur að sama marki, er hreppstjóra eigi

61 skylt að svara andvirði hinnar seldu kindar, fyrr en einn hefur formlega sannað 15. apríl eignarrétt sinn.

41. gr.

Nú kemur fyrir kind með marki ákveðins manns, en hann telur sig ekki eiganda. Skal þá fara með kindina sem óskilafé.

42. gr.

Fyrir lok janúar næsta ár skulu hreppstjórar senda manni, sem sýslunefnd hefur til þess kjörið, greinilegar lýsingar af öllum þeim óskilafénaði, sem seldur hefur verið eða lógað. Skal hann taka lýsingar þessar á skrá og láta birta þær í Lögbirtingablaðinu.

43. gr.

Af andvirði óskilafjár, sem fargað er, má greiða:

1. Gæzlukostnað.
2. Sölu­kostnað.
3. Auglýsingakostnað.
4. Fundarlaun.

Að öðru leyti greiðist andvirði óskilafjár til eiganda, ef hann innan ágústloka næsta á eftir, hefur sannað eignarrétt sinn. Annars fellur andvirðið til viðkomandi sveitarsjóðs.

VIII. KAFLI

Um eftirleitir.

44. gr.

Þegar fyrirskipuðum fjallskilum er að fullu lokið, skal fjallskilastjóri leyfa eftirleitir á afréttum, annaðhvort fyrir umsamda borgun úr fjallskilasjóði eða á kostnað leitar­manna sjálfra. Fjallskilastjóri skal auglýsa á hausthreppaskilabingi hvað af afréttum hreppsins er gefið upp til eftirleita. Séu nærheiðar ekki gefnar upp til eftirleita, skal fjallskilastjóri semja við heiðaeigendur að þeir hreinsi nærheiðar, þar sem fé þeirra gengur, fyrir 12. nóvember haust hvert.

45. gr.

Nú finnur maður óheimt fé í eftirleit, án þess að samið hafi verið um borgun fyrir ferðina, og ber honum þá borgun fyrir það, þannig:

Fyrir lamb	kr.	5.00
— veturgamla kind	—	7.00
— dilká með dilk	—	10.00
— dilká með 2 dilkum	—	13.00
— mylka á	—	6.00
— gelda á	—	8.00
— sauð	—	9.00
— hrút eldri en veturgamlan	—	12.00

Á ofanritaðar upphæðir greiðist verðlagsuppbót, eins og hún er á hverjum tíma. Borgun fyrir óheimt fé greiðist úr fjallskilasjóði. Fyrir óheimt fé, sem finnst í heimalöndum eða við smölun fjár þótt í afrétt sé, eftir að fjallskilum er lokið, er eigi skylt að greiða fundarlaun.

Nú finnst fé í eftirleit, og skal það tilkynnt fjallskilastjóra, en hann gerir ráðstafanir til að hið fundna fé komist til réttra eigenda.

Oddviti hreppsnefndar greiðir eftirleitarlaun, eftir ávisun frá fjallskilastjóra.

46. gr.

Hver fjáreigandi skal auðkenna fé sitt, jafnóðum og það heimtist, með glöggu merki og í síðasta lagi úr þriðju göngum. Vanræki einhver að auðkenna fé sitt þannig, á hann sjálfur að borga eftirleitarlaun, en ekki fjallskilasjóður.

Fyrir heimt fé, sem finnst í eftirleit, ber eiganda að greiða kr. 3.00 fyrir hverja kind, auk verðlagsuppbótar.

61

15. apríl

IX. KAFLI

Um fjármörk.

47. gr.

Fjármörk eru: eyrnamörk, brennimörk og hornamörk. Eyrnamörk skulu vera á öllu fé, en hornamörk og eigin brennimörk því aðeins, að eigendur vilji. Ekki mega menn eiga námerkt frekar en þörf krefur og hefur markadómsmaður rétt til að kveða á um hversu námerkt má vera. Þess skal sérstaklega gætt, að enginn fjáreigandi í Norður-Þingeyjarsýslu austan Jökulsár noti fjármark, sem til er í Norður-Múlasýslu norðan Jökulsár á Brú.

48. gr.

Nú tekur maður upp mark eða flytur inn í sveit með mark, sem er náð öðrum í sama fjallskilafélagi, og er hann þá skyldur að breyta markinu, ef markadómsmaður krefst þess.

Fleiri en tvö undirben má aldrei hafa sama megin á eyra.

Erfðamörk eru rétthærri en önnur mörk, þó jafngömul sé.

49. gr.

Það skal vera aðalregla, að hver fjáreigandi hafi aðeins eitt fjármark.

Nú telur fjáreigandi sig þurfa að eiga tvö fjármörk, og má þá markadómsmaður leyfa það, ef honum þykir ástæða til. En hver fjáreigandi, sem á tvö fjármörk, skal gjalda tvöfalt fyrir skrásetningu eða prentun síðara marksins.

50. gr.

Allir fjáreigendur skulu hafa hreppsbrennimark á fé sínu, eftir því sem sýslunefnd segir fyrir um og lætur hún prenta þau í markaskrá sýslunnar. Skal hver fjáreigandi hafa brennimerkt hverja hornótta kind, áður en henni er sleppt, eftir hinn fyrsta vetur, sem hún er fódruð, með brennimarki þess hrepps, sem hann er búsettur í. Það varðar sektum, ef út af er brugðið, og renna þær í fjallskilasjóð.

Hreppabrennimörk eru þessi:

Í Sauðaneshreppi	L 1
Í Svalbarðshreppi	S 2
Í Presthólahreppi	P 3
Í Öxarfjarðarhreppi	Ö 4
Í Fjallahreppi	F 5
Í Raufarhafnarhreppi	R 6

51. gr.

Nú kemur fyrir í réttum eða við sundurdrátt kind, sem er með brennimarki eða hornamarki annars en þess, sem eyrnamarkið á, skal þá sá talinn eigandi sem brennimarkið eða hornamarkið á. Kind, sem hefur eyrnamark eins, brennimark annars og hornamark hins þriðja, skal talin eign þess sem hornamarkið á. Þó skal hann ef krafizt er gera grein fyrir hvernig hann hefur eignazt kindina.

61

15. apríl

Sýslunefnd skal láta prenta markaskrá fyrir fjallskilafélagið 10. hvert ár og oftast, ef markadómsmaður telur þess þörf. Hver markeigandi skal koma marki sínu í skrána og greiða fyrir það gjald, sem sýslunefnd hefur ákveðið. Hvert heimili, sem á eitt eða fleiri mörk í skránni, skal fá eitt eintak af henni, og skal það fylgja jörðinni eða býlinu þegar ábúendaskipti verða. Einnig skal sýslunefnd sjá um að nægilega mörg eintök af markaskránni verði send ókeypis til allra hreppa utan fjallskilafélagsins, er búast má við að fé gangi saman úr.

52. gr.

53. gr.

Hreppsnefndir skulu hver í sínum hreppi, samkvæmt fyrirmælum sýslunefndar eða markadómsmanns, safna mörkum í hreppnum og innheimta gjöld fyrir þau.

Mörkum hvers hrepps sé safnað í heild eftir stafrófsröð og séu merki sett við nýupptekin mörk. Handritið skal síðan liggja frammi í 14 daga samkvæmt áður birtri auglýsingu hreppsbúum til sýnis. Að því búnu sé markadómsmanni sýslunnar send þessi skrá úr hverjum hreppi ásamt gjöldunum.

54. gr.

Þegar markadómsmaður hefur fengið markaskýrslur allra hreppa, ber hann þær saman sín á milli og þær allar saman við gildandi markaskrár innan sýslu og utan þar sem búast má við fjársamgöngum.

Heimilt er markadómsmanni að fella niður nýupptekin mörk, sem eru of lík eldri mörkum, en tilkynna skal hann það hlutadeigendum og benda þeim á önnur mörk eða breytingar á marki, er komið gæti í staðinn.

Verði tillögum hans eigi mótmælt innan mánaðar frá því hann sendi þær frá sér, skulu þau mörk gilda til skrásetningar.

Að öðru leyti ber honum að taka til greina óskir og kröfur markeigenda, geti þær samrýmst ákvæðum þessarar reglugerðar.

55. gr.

Sýslunefnd felur markadómsmanni að búa markaskrána undir prentun og hafa umsjón með upptöku marka. Sýslunefnd ákveður honum þóknun fyrir starf sitt.

Markadómsmaður sér um útgáfu markaskrár. Hann gerir sér far um að koma á samræmi og festu á nöfn marka og að sammerkingar eigi sér ekki stað. Í markaskrá skal raða mörkum eftir stafrófsröð.

56. gr.

Vilji einhver taka upp mark milli þess sem markaskrá er samin, ber honum fyrst að fá til þess leyfi markadómsmanns. Síðan skal hann auglýsa það í Lögbirtingablaðinu og jafnframt tilkynna það öllum hreppstjórum í fjallskilaumdæminu. Hreppstjórar sjá um að markið sé fest inn í markaskrá þá, sem höfð er við sundurdrátt í aðalrétt, hver í sinni sveit. Þeir fjáreigendur, sem inn í sýsluna flytja, fara eins að til að fá lögheimild fyrir marki sínu innan fjallskilaumdæmisins.

X. KAFLI

Almenn ákvæði.

57. gr.

Sýslunefnd sér um að fjallskilareglugerð þessi sé sérprentuð og innheft með markaskránni.

58. gr.

Með reglugerð þessari er úr gildi numin reglugerð um fjallskil í Norður-Þingeyjarsýslu austan Jökulsár frá 1. jan. 1922, svo og þær breytingar, er síðan hafa verið gerðar og prentaðar eru í sýslufundargerðum.

61

15. apríl

59. gr.

Með brot gegn ákvæðum þessarar reglugerðar skal fara sem almenn lögreglu-mál.

Reglugerð þessi, sem sýslunefnd Norður-Þingeyjarsýslu hefur samið og samþykkt, staðfestist hér með samkvæmt 41. gr. sveitarstjórnarlaganna, nr. 12 31. maí 1927, til þess að öðlast gildi 1. maí 1946, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Landbúnaðarráðuneytið, 15. apríl 1946.

F. h. r.

Vigfús Einarsson.

Árni G. Eylands.

Staðfesting forsetans á skipulagsskrá fyrir „Templarahöll Reykjavíkur 62 I. O. G. T.“, útgefin á venjulegan hátt að mandatun af dómsmálaráðherra 16. apríl 1946.

Skipulagsskráin er þannig:

SKIPULAGSSKRÁ

fyrir Templarahöll Reykjavíkur I. O. G. T.

1. gr.

Templarahöll Reykjavíkur I. O. G. T. er sjálfstæð stofnun, sem lýtur þeim reglum um hlutverk og skipulag, er skipulagsskrá þessi hefur að geyma.

2. gr.

Hlutverk stofnunarinnar er, og skal jafnan vera, að sjá góðtemplarastúkunum í Reykjavík fyrir samkomustað og heimili, er jafnframt sé miðstöð góðtemplarastarfseminnar í Reykjavík og á Íslandi, svo og miðstöð annarrar bindindisstarfsemi og baráttu gegn áfengisnautn í landinu, eftir því sem með þarf og við verður komið á hverjum tíma.

3. gr.

Til stofnunarinnar eru í upphafi lagðar þessar eignir:

- a. Lóðin nr. 11 við Frikirkjuveg í Reykjavík með húsum, innanstokksmunum, skrautgarði og girðingum, sem á henni eru, eins og þessi eign var afhent góðtemplarareglunni í Reykjavík með samningi, dags. 1. nóvember 1941.
- b. Hússjóður góðtemplara í Reykjavík.
- c. Húsbyggingarsjóður Þingstúku Reykjavíkur.
- d. Réttindi seljanda samkvæmt kaupsamningi gerðum 2.—13. júlí 1935, milli níu góðtemplarastúkna í Reykjavík annars vegar og ríkisstjórnar Íslands hins vegar, eins og þau réttindi eru nú.